

Arratiako Tranbiari buruzko erakusketaren hirugarren geldialdia Lemoan

Maiatzaren 11n inauguratuko dute Elizondoko kultur gunean

Bilbotik Durango eta Arratiarako Tranbia Elektrikoa. 50 urte Arratiako Tranbia barik erakusketa ikusgai egongo da Lemoan maiatzaren 11tik 17ra bitartean, Elizondoko kultur gunean.

Inaugurazio ekitaldia maiatzaren 11n, astelehenean, arratsaldeko 19:00etan egingo da eta bertan, Juanjo Olaizolak — Burdinbidearen Euskal Museoko zuzendariak— parte hartuko du

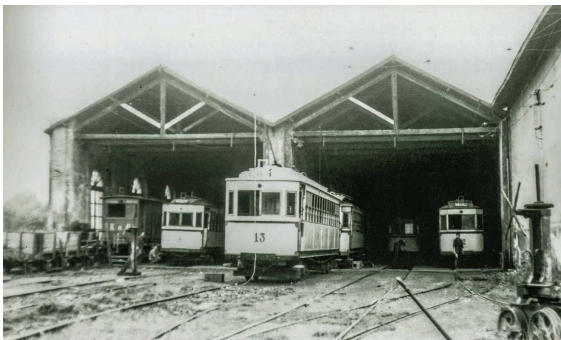
Arratiako Tranbiaren historia. Lemoa Tranbiaren bihotza izenburupeko hitzaldia emanez.

Lemoan ibilbidea banatu egiten zen: Zeanurirantz edo Amorebieta eta Durangorantz.

Kontuan izan behar da Lemoan tranbiaren linea bitan banatzen zela: Durangorantz edo Zeanurirantz. Horregatik, bertan jarri ziren kotxetegiak eta tailer nagusiak. Bizkaiko Trenbide Zentralaren geltokirako eta Cementos Lemona lantegirako adar bat ere bazegoen.

Erakusketa ibiltari honek Zeanurin hasi zuen bere ibilbidea urtarilaren 30ean, otsailean Igorren egin zuen bere lehen geldialdia, eta martxoaren amaieratik apirilaren hasiera arte Azpeitiako Burnibidearen Euskal Museoa bigarrena.

150 argazkik, zinema irudiek (Julian Elejoste, Felipe Manterola eta NODOren grabazioek), prentsa albisteek, grafikoek, tranbiako txartelek eta maketek osatzen dute erakusketa.

Lemoan zeuden Arratiako Tranbiaren kotxetegiak eta tailer nagusiak

Ehun urtetik gora igaro dira, gehienbat Arratiako tranbia izenez ezagutzen den Bilbotik Durango eta Arratiarako Tranbia Elektrikoa jaio zenetik; eta 2014ko azaroaren 30ean bere heriotzaren 50. urteurrena bete zen. Urteurrena aitzakiatzat hartuz, eta garraiobide zahar haren gorabeherak ezagutzera emateko asmoz, Zertu Kultur Elkarteak, Bizkaiko Foru Aldundiaren

babesaz, Bilbotik Durango eta Arratiarako Tranbia Elektrikoa. 50 urte Arratiako Tranbia barik erakusketa ibiltaria antolatu du.

Lemoako egonaldia amaitu ondoren, erakusketaren hurrengo geltokiak Galdakao, Areatza, Basauri eta Bilbo izango dira. Azken geldialdia Bilbon, Bizkaiko Foru Liburutegian egingo du; hemen urritik abendura izango da ikusgai.

BILBOTIK DURANGO ETA ARRATIARAKO TRANBIA ELEKTRIKOAREN KRONOLOGIA

- * **1898ko abuztuaren 3an:** Bilbotik Durango eta Arratiarako lurruntrenbiaren kontzesiorako enkantearen iragarpena argitaratzen du Estatuko Aldizkari Ofizialak.
- * **1898ko azaroaren 16an:** Bilbo, Durango eta Zeanuri artean ibiliko den tranbiaren kontzesioa Ángel de Iturraldere eskuetan geratzen dela ezagutzera ematen duen Errege Agindua argitaratzen da.
- * **1899ko urtarrilaren 9an:** Tranvía Eléctrico Bilbao a Durango y Arratia (TBDA) konpainia sortu zen.
- * **1899ko martxoaren 11n:** Tranbiaren lanak inauguratzeko ekitaldia egin zen Areatzan.
- * **1899ko irailaren 2an:** Tranbiaren behin-behineko inaugurazioa, animalia-trakzioaren bidez, Lemoa-Artea bitartean. Aldi berean, Gasteizerako autobus-zerbitzu konbinatua martxan jarri zen.
- * **1900eko otsailaren 22an:** Erreal Ordenaren bidez Bilbotik Durango eta Arratiara tranbia elektrifikatzeko baimena eman zen.
- * **1901eko ekainean:** Enpresak lehenengo tranbia elektrikoak jaso zituen.
- * **1902ko uztailaren 5ean:** Probak egiteko lehenengo tranbia Durangora iristen da
- * **1902ko abuztuaren 1ean:** Lemoa-Zeanuri tartean argindarrak mugitutako tranbieren zerbitzua hasi zen.
- * **1902ko urriaren 15ean:** Abusuko zubiaren proba ofizialak. Sasoi hartan estatu mailan zegoen hormigoi armatuzko handiena zen.
- * **1902ko abenduaren 7an:** Bilbotik Durango eta Arratiarako Tranbia Elektrikoaren behin betiko inaugurazioa.
- * **1911ko ekainaren 12an:** Ferrocarriles Vascongados Konpainiak Bilbotik Durango eta Arratiarako Tranbia Elektrikoaren akzioak erosi zituen.
- * **1937ko maiatzean:** Amorebieta-Durango tarteko zerbitzua eten egin zen.
- * **1938ko azaroaren 30ean:** Amorebieta-Durango tarteko bideak eta elektrifikazioa kentzen hasten dira.
- * **1950eko martxoaren 27an:** Lemoa-Amorebieta tarteko zerbitzua itxi egin zen.
- * **1953ko urriaren 15ean:** Uholdeen ondorioz, Bilbo-Lemoa tarteko zerbitzua gelditu egin zen. Harrezkero, tranbiak ez ziran Arriaga Antzokiaren plazaraino heltzen.
- * **1953ko urriaren 19an:** Lemoa-Urbi tarteko zerbitzua berriz jarri zen martxan.
- * **1954ko otsailaren 24an:** Bilbo(Urazurrutia)- Zeanuri tartean guztiz berrezarri zen zerbitzua.
- * **1956ko abuztuaren 1ean:** Galdakao(Plazakoetxe)-Lemoa tartea itxi egin zen.
- * **1958ko urriaren 1ean:** Urbi-Galdakao (Plazakoetxe) tartea itxi egin zen.
- * **1964ko azaroaren 2an:** Zeanuri-Lemoa-Bilbo eta Urbi-Bilbo autobus lineak zabaldu ziren.
- * **1964ko azaroaren 29an:** Arratiako tranbiaren azken bidaia eta agurreko jaialdia.
- * **1964ko azaroaren 30ean:** Lemoa-Zeanuri eta Bilbo-Urbi tarteko behin betiko itxi egin ziren. Arratiako tranbia desagertu egin zen.

Arratiako tranbia Arriaga Antzokiaren plazako geltokian